

Vánoční debakl

„Kašlu na Vánoce, ale za dárek ti děkuju,“ řekl, jako když kočka naplno přede. Šli jsme do KFC rozbalit jeho dárek a dát si kyblík se smaženými kuřecími kousky. Dlouho mu trvalo, než všechno přežvýkal svými několika zuby. Knížku s Holanovou nocí s Hamletem zastrčil do kabelky.

„Díky. Četli jsme to s tátou, když mi bylo šestnáct. On si myslel, že to bude dobrý nástup k přijímačkám na DAMU. Však víš, nedopadlo to. A tu knížku si táta nechal, přestal jsem ho zajímat, když mě nepřijali. Teď mám teda svoji a jsem za ni moc rád.“

„A poslechni, Máro, bibli si čteš?“ ptám se.

„To víš, že jo,“ lže Mára a obdaří mě dlouhořasým pohledem plným nefalšovaného zájmu o Boží plány. Moc mu nevěřím. Ale kdo jsem já, abych soudila mládence, který tady za měsíc, za dva třeba být nemusí, a jestli ano, tak to bude stejný zázrak nebo debakl jako naše dnešní setkání.

Jdeme všichni spolu na náměstí, kterému vévodí impozantní kostel. Nejdeme se modlit, jdeme na vánoční trh. Do kostela, který je navíc v tuto dobu neprodyšně zamčený, nepouštějí ani travestity, ani zlaté retrívry, byť to byli vodící psi. Mára i já máme své zkušenosti, a tak místo zbytečného bušení na dveře chrámu volíme sváro a trdelník. Ještě se zastavíme u stánku a kupujeme pro Máru dámské rukavice s čímsi třpytivým, pestrou teplou čelenku a láhev domácího punče. Holan je sice Holan, ale nezahřeje.

Nasedáme do vozu metra. Já na místo vyhrazené zdravotně znevýhodněným cestujícím a vodícím psům. Travestitům doživotně zvolna ničeným virem HIV se žádné místo nerezervuje. Mára je zvyklý. Zvyklý je i na pohrdavé a štítivé pohledy. Zvyklý je na agresí i nezájem. Já to tak trochu prožívám za něho. Je to podobné jako na jiných místech, kde jsme spolu už dříve byli. Křesťanská seskupení nevyjímaje.

Dnes je naším cílem pražská Kampa, přesněji ochotnické Divadlo Ježek a čížek, které se vyznačuje tím, že všechno v něm patří bezdomovcům – tedy kromě té budovy, v níž se odehrává dnešní představení.

Děj divadelní hry nebyl důležitý. Důležité bylo to nasazení a humor, který se klenul nad vsí tou lidskou chatrností jako barevný a zlatý strop tanečního sálu, kterému říkáme svět. Patnáct opon a aplaus by mohli závidět i v Národním. Žádné nevráživé pohledy, žádné pohrdání a ponižování. Obecenstvo se smálo, volalo bravo a waw! Mára se ukláněl až ke kolenu, fialová róba a žlutý klobouk mu velmi slušely. Pod lícidly nebyl ani tak bledý, ani tak hubený. Pod lícidly byl zdravý a šťastný.

Lucerny v parku září a osvětlují zasněžené trávníky bílé jako nevinnost. Čekám a za chvíli Mára přichází. Únava z něj doslova odkapává, černé oči zapadlé někam hluboko pod čelem. Nevypadá ani trochu zdravě, ale i tak se usmívá a něco potěšeně vypráví.

Doprovodili jsme se vzájemně na zastávku tramvaje. Tam jsme se objali a můj pes byl na rozloučenou hojně podrbán za ušima. Všude kolem nás byly Vánoce – lidé spěchající s nákupy nebo pro nákupy, stromy osvětlené ledkami, cestující na refýži, co si přáli hlavně to zdraví. Ještě jsme na sebe chvilku zírali a on se zeptal: „Vážně si myslíš, že přijde?“

„Jo, myslím. Chodí každý rok už dvě tisíciletí, protože v nás našel zalíbení.“

Mára se usmál bezzubými ústy – díky, že jsi mi to znovu připomněla...